

# **Bekendtgørelse om sikkerhedsarbejde i fiskeskibe (arbejds miljø i skibe)<sup>1</sup>**

I medfør af § 1, stk. 2, § 3, stk. 1, § 4, stk. 1, og § 32, stk. 8, i lov om sikkerhed til søs, jf. lovbekendtgørelse nr. 72 af 17. januar 2014, som ændret ved lov nr. 1384 af 23. december 2013, og § 1, stk. 2, § 3, § 4, stk. 1, og § 32, stk. 2, i lov om sikkerhed til søs, som sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 71 af 29. januar 2013, fastsættes efter bemyndigelse:

## ***Anvendelse***

**§ 1.** Bekendtgørelsen gælder for alle nye og eksisterende fiskeskibe hjemmehørende i Danmark og Grønland.

*Stk. 2.* Bekendtgørelsen omfatter alle personer, som er ansat af rederen eller af en anden arbejdsgiver (i det følgende benævnt reder) til at udføre erhvervsmæssigt arbejde om bord.

*Stk. 3.* Bekendtgørelsen omfatter alle former for arbejde udført i fiskeskibe.

*Stk. 4.* Ved fiskeskib forstås et skib, som anvendes til erhvervsmæssig fangst af fisk m.v., og hvis nationalitetsbevis er forsynet med havnekendingsnummer.

## ***Formål***

**§ 2.** Formålet med sikkerhedsarbejde i fiskeskibe er at fremme, sikre og vedligeholde et godt, sikkert og sundt arbejdsmiljø og omfatter såvel det fysiske som det psykiske arbejdsmiljø.

## ***Fælles bestemmelser***

**§ 3.** Sikkerheds- og sundhedsarbejdet i skibe varetages gennem samarbejde mellem rederen, skibsføreren, skibsofficerer, partsfolkere og andre, der udfører arbejde om bord.

*Stk. 2.* Rederen og skibsføreren har det overordnede ansvar for, at arbejdet om bord tilrettelægges, således at det sker sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

*Stk. 3.* Alle ombordværende har hver især og samlet et ansvar for, at arbejdet om bord sker sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

*Stk. 4.* Medlemmer af sikkerhedsorganisationen skal arbejde for at løse eventuelle sikkerheds- og sundhedsproblemerne om bord.

**§ 4.** Rederen og skibsføreren har i forhold til opfyldelse af bestemmelserne i § 3, stk. 2, ansvar for, at der i overensstemmelse med bestemmelserne nedenfor etableres, udvikles og vedligeholdes en sikkerhedsorganisation, som er velfungerende og bidrager til at fremme sikkerheden og sundheden under arbejdet om bord.

---

<sup>1</sup> Bekendtgørelsen gennemfører dele af Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet, EF-Tidende 1989 L 183, s. 1.

§ 5. Rederen skal sørge for, at medlemmerne af sikkerhedsorganisationen får den fornødne tid til rådighed til at varetage deres pligter i sikkerhedsarbejdet.

*Stk. 2.* Rederen skal give medlemmerne af sikkerhedsorganisationen lejlighed til at erhverve sig den fornødne viden om eller uddannelse i sikkerheds- og sundhedsmæssige spørgsmål.

*Stk. 3.* Rederen afholder udgifterne ved sikkerhedsorganisationsmedlemmernes hverv og godtgør tab af indtægt, herunder udgifter og indtægtstab i forbindelse med nødvendig deltagelse i sikkerheds- og arbejdsmiljøkurser m.v.

*Stk. 4.* De berørte rederier har pligt til at gøre medlemmerne af sikkerhedsorganisationen for det pågældende område bekendt med krav, som Søfartsstyrelsen skriftligt giver til et i området hjemmehørende fiskeskib, udover hvad der er indeholdt i de periodiske syn.

§ 6. Uoverensstemmelser om de i § 5, stk. 3, nævnte forhold, herunder spørgsmål om, hvilke regler der finder anvendelse, og om brud på eller fortolkning af reglerne, afgøres ved fagretlig behandling efter bestemmelserne i lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter.

§ 7. Medlemmer af sikkerhedsorganisationen er beskyttet mod opsigelse, afsked eller anden forringelse af deres forhold på samme måde som tillidsmænd inden for vedkommende eller tilsvarende faglige område.

#### ***Uddannelse, »§8-kursus«***

§ 8. Samtlige medlemmer af en sikkerhedsorganisation, som beskrevet i §§ 9 til 21, skal have gennemgået et af Søfartsstyrelsen godkendt arbejdsmiljøkursus for fiskeskibe.

*Stk. 2.* Personer, der i forbindelse med en maritim uddannelse, jf. lov om maritime uddannelser, har gennemført uddannelse i arbejdsmiljø svarende til § 8-kurset, anses for at opfylde kravet i stk. 1.

*Stk. 3.* Medlemmer af en sikkerhedsorganisation har pligt til at deltage i den krævede uddannelse.

#### ***Sikkerhedsorganisationen for fiskeskibe, hvor der arbejder syv personer eller færre, inkl. skibsføreren***

§ 9. Der oprettes fælles sikkerhedsudvalg i et passende antal områder efter forhandling mellem fiskeriets organisationer. Antallet af sikkerhedsudvalg revideres efter behov.

*Stk. 2.* En oversigt over sikkerhedsudvalgene skal offentliggøres og vedligeholdes, således at oversigten er ajourført snarest efter udvalgenes oprettelse.

*Stk. 3.* Hvert sikkerhedsudvalg består af et ligeligt antal partsfiskere og redere. Antallet af henholdsvis partsfiskere og redere skal være mindst to og højst fem. Antallet af repræsentanter fastsættes efter forhandling mellem fiskeriets organisationer.

*Stk. 4.* Et sikkerhedsudvalg vælger selv sin formand. Formandsposten går hvert andet år på skift mellem en partsfisker- og en rederrepræsentant.

*Stk. 5.* Til et sikkerhedsudvalg kan knyttes en arbejdsmiljøkonsulent for partsfiskerne og en arbejdsmiljøkonsulent for rederne.

*Stk. 6.* Partsfiskerne vælger medlemmer til sikkerhedsudvalget for det pågældende område. Valget gælder for 2 år, eller indtil en valgt partsfisker ophører i erhvervet. Genvalg kan finde sted.

*Stk. 7.* De berørte rederier vælger medlemmer til sikkerhedsudvalget for det pågældende område. Valget gælder for 2 år, eller indtil en valgt repræsentant ophører i erhvervet. Genvalg kan finde sted.

*Stk. 8.* Valg foregår efter en særlig procedure aftalt mellem fiskeriets organisationer.

*Stk. 9.* En oversigt over sikkerhedsudvalgenes medlemmer skal offentliggøres og vedligeholdes, således at oversigten er ajourført snarest efter valg af medlemmer.

*Stk. 10.* Uoverensstemmelser om retningslinjer for valg og valgbarhed, herunder spørgsmål om, hvilke regler der finder anvendelse, og om brud på eller fortolkning af reglerne, afgøres ved fagretlig behandling efter bestemmelserne i lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter.

**§ 10.** Sikkerhedsudvalget skal planlægge, lede og koordinere sikkerheds- og sundhedsarbejdet for såvel fysiske som psykiske spørgsmål for fiskere. Udvalget skal registrere fiskernes arbejdsmiljøproblemer og rådgive ved løsning af arbejdsmiljømæssige spørgsmål.

*Stk. 2.* Sikkerhedsudvalget skal sørge for, at årsagerne til ulykkestilfælde, forgiftninger og erhvervsbetingede lidelser samt tilløb hertil undersøges, og foranledige gennemført foranstaltninger, der hindrer gentagelser. Udvalget skal en gang om året udarbejde en samlet oversigt over arbejdet i udvalget. Oversigten skal på anmodning indsendes til Søfartsstyrelsen.

*Stk. 3.* Sikkerhedsudvalget skal holde sig orienteret om de bestemmelser for sikkerhed og sundhed, der er fastsat for at beskytte fiskerne. Udvalget skal opstille principper for nødvendig oplæring og instruktion og sørge for, at der føres en stadig kontrol med overholdelse af sikkerhedsbestemmelserne.

*Stk. 4.* Sikkerhedsudvalget skal holde ordinært møde regelmæssigt. Udvalget skal derudover holde møde, når der indtræffer alvorlige ulykker, alvorlige forgiftninger eller andre alvorlige sundhedsskader, samt når der i øvrigt er behov herfor. Ekstraordinært møde holdes, når formanden skønner det nødvendigt, eller hvis mindst to udvalgsmedlemmer fremsætter ønske herom.

*Stk. 5.* Der skal indkaldes til ordinære møder i sikkerhedsudvalget i god tid.

*Stk. 6.* Der skal udarbejdes referat af møderne i sikkerhedsudvalget. Referater fra møder i sikkerhedsudvalget skal sendes til samtlige berørte organisationer i området.

***Sikkerhedsorganisationen i fiskeskibe, hvor der arbejder otte eller flere personer, inkl. skibsføreren, men færre end 16 personer***

**§ 11.** Der kan oprettes en sikkerhedsorganisation for fiskeskibe, hvor der arbejder otte eller flere personer, inkl. skibsføreren, men færre end 16 personer, efter forhandlinger mellem fiskeriets organisationer og i overensstemmelse med bestemmelserne i §§ 12 til 14.

*Stk. 2.* Oprettes der ikke en sikkerhedsorganisation i henhold til stk. 1, finder bestemmelserne om sikkerhedsorganisationen i fiskeskibe, hvor der arbejder 16 eller flere personer, inkl. skibsføreren, anvendelse.

**§ 12.** Skibsføreren udpeger blandt arbejdslederne om bord en ledelsesrepræsentant, og de menige vælger imellem sig en sikkerhedsrepræsentant.

*Stk. 2.* Den udpegede ledelsesrepræsentant og den valgte sikkerhedsrepræsentant udgør sammen skibets sikkerhedsgruppe.

*Stk. 3.* Hvervet som sikkerhedsrepræsentant gælder, indtil sikkerhedsrepræsentantens arbejdsfunktion eller tjeneste om bord ophører, dog længst i 2 år. Genvalg kan finde sted.

*Stk. 4.* Skibsføreren underrettes om valgets resultat umiddelbart efter valget.

**§ 13.** Sikkerhedsgruppen skal virke for et godt samarbejde om bord om sikkerheds- og sundhedsmæssige spørgsmål.

*Stk. 2.* Sikkerhedsgruppen skal kontrollere, at arbejdsforholdene og arbejdet bliver tilrettelagt og udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, herunder at der gives effektiv oplæring og instruktion, og at redskaber og andre tekniske hjælpemidler m.v. er indrettet og anvendes på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

*Stk. 3.* Sikkerhedsgruppen deltager i arbejdsplads- og risikovurderingen af sikkerheds- og sundhedsforholdene.

*Stk. 4.* Sikkerhedsgruppen skal også virke som kontaktled til det i § 4 nævnte havnesikkerhedsudvalg, herunder holde havnesikkerhedsudvalget underrettet om arbejdsmiljømæssige problemer og forelægge eventuelle forslag til forbedringer for udvalget.

*Stk. 5.* Sikkerhedsgruppen skal påse, at arbejdsmiljømæssige risici imødegås, herunder at forholdet indberettes til skibsføreren, hvis risikoen ikke kan imødegås på stedet. Er der ikke er tid til at underrette skibsføreren, og sikkerhedsgruppen skønner, der er en overhængende betydelig fare for besætningens sikkerhed og sundhed, som den ikke selv kan afværge, kan gruppen standse arbejdet eller arbejdsprocessen i det omfang, det er nødvendigt for at afværge faren. Sikkerhedsgruppen skal omgående melde standsningen til skibsføreren og afgive forklaring om, hvorfor den var nødvendig.

*Stk. 6.* Sikkerhedsgruppen skal orientere om arbejdet i det i § 13 nævnte sikkerhedsudvalg om bord.

**§ 14.** Der oprettes et fælles sikkerhedsudvalg for fiskeskibe omfattet af § 11, stk. 1.

*Stk. 2.* Det fælles sikkerhedsudvalg består af et ligeligt antal medlemmer af sikkerhedsgrupperne og redere.

*Stk. 3.* Mindst et af medlemmerne i et skibs sikkerhedsgruppe repræsenterer det pågældende skib i det fælles sikkerhedsudvalg.

*Stk. 4.* Det fælles sikkerhedsudvalg følger i øvrigt gældende bestemmelser om havnesikkerhedsudvalg, jf. §§ 9 og 10.

***Sikkerhedsorganisationen i fiskeskibe, hvor der arbejder 16 eller flere personer, inkl. skibsføreren***

**§ 15.** De menige skal imellem sig vælge to sikkerhedsrepræsentanter fra de driftsområder om bord, hvor der arbejder flest personer, og underrette skibsføreren om valgets resultat umiddelbart efter valget.

*Stk. 2.* Ved menige forstås alle de i § 1, stk. 2, nævnte arbejdstagere, som ikke er skibsofficerer eller andre tilsvarende arbejdsledere.

*Stk. 3.* Hvervet som sikkerhedsrepræsentant gælder, indtil sikkerhedsrepræsentantens tjeneste om bord ophører, dog længst i 2 år. Genvalg kan finde sted.

**§ 16.** Skibsføreren udpeger blandt arbejdslederne om bord to ledelsesrepræsentanter fra de driftsområder om bord, hvor der arbejder flest personer.

**§ 17.** Ledelsesrepræsentanter udgør sammen med sikkerhedsrepræsentanterne skibets sikkerhedsgrupper.

**§ 18.** Sikkerhedsgrupperne danner sammen med skibsføreren et sikkerhedsudvalg. Skibsføreren er formand for udvalget.

*Stk. 2.* Sikkerhedsudvalget kan, når der er enighed herom, supplere sig med andre personer.

**§ 19.** Sikkerhedsgruppen skal kontrollere,

- 1) at arbejdsforholdene og arbejdet bliver tilrettelagt og udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt,
- 2) at stoffer og materialer kun anvendes ved arbejdsprocesser og metoder, der effektivt sikrer de beskæftigede mod ulykker og sygdomme,
- 3) at der gives effektiv oplæring og instruktion, og
- 4) at redskaber og andre tekniske hjælpemidler m.v. er indrettet og anvendes på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

*Stk. 2.* Sikkerhedsgruppen skal påvirke den enkelte til en adfærd, der fremmer egen og andres sikkerhed og sundhed, herunder orientere om de bestemmelser, der er fastsat til at fremme sikkerhed og sundhed om bord.

*Stk. 3* Sikkerhedsgruppen deltager inden for sit område i planlægningen af sikkerheds- og sundhedsarbejdet, herunder i risikovurderingen af sikkerheds- og sundhedsforholdene.

*Stk. 4.* Sikkerhedsgruppen skal

- 1) virke som kontakttled mellem arbejdstagerne og sikkerhedsudvalget,
- 2) holde udvalget underrettet om arbejdsmiljømæssige problemer og
- 3) forelægge eventuelle forslag til forbedringer for udvalget.

*Stk. 5.* Sikkerhedsgruppen skal påse, at arbejdsmiljømæssige risici imødegås. Hvis risikoen ikke kan imødegås på stedet, skal sikkerhedsgruppen sørge for, at forholdet indberettes til skibsføreren.

*Stk. 6.* Hvor der ikke er tid til at underrette skibsføreren, og sikkerhedsgruppen skønner, der er en overhængende betydelig fare for besætningens sikkerhed og sundhed, som den ikke selv kan afværge, kan gruppen standse arbejdet eller arbejdsprocessen i det omfang, det er nødvendigt for at afværge faren. Sikkerhedsgruppen skal omgående melde standsningen til skibsføreren og afgive forklaring om, hvorfor den var nødvendig.

**§ 20.** Sikkerhedsudvalget skal planlægge, lede og koordinere sikkerheds- og sundhedsarbejdet og alle foranstaltninger, der kan få betydning for sikkerhed og sundhed for arbejdstagerne om bord. Udvalget skal registrere arbejdsmiljøproblemer og rådgive ved løsning af arbejdsmiljømæssige spørgsmål.

*Stk. 2.* Sikkerhedsudvalget skal høres forinden eventuel henvendelse om bistand til skibet ved løsning af sikkerheds- og sundhedsmæssige spørgsmål.

*Stk. 3.* Sikkerhedsudvalget skal i samarbejde med den pågældende sikkerhedsgruppe sørge for, at årsagerne til ulykkestilfælde, forgiftninger og sundhedsskader og tilløb hertil undersøges, og foranledige gennemført foranstaltninger, der hindrer gentagelser.

*Stk. 4.* Sikkerhedsudvalget og den pågældende sikkerhedsgruppe skal have adgang til de lister og de beskrevne hændelsesforløb i rapporter over arbejdsulykker på skibet, der skal udarbejdes.

*Stk. 5.* Sikkerhedsudvalget skal:

- 1) holde sig orienteret om de bestemmelser for sikkerhed og sundhed, der er fastsat for at beskytte arbejdstagerne om bord,
- 2) medvirke ved opstilling af principper for tilstrækkelig og nødvendig oplæring og instruktion tilpasset arbejdsforholdene på skibet og
- 3) sørge for, at der føres en stadig kontrol med overholdelse af sikkerhedsforskrifter.

*Stk. 6.* Sikkerhedsudvalget skal medvirke til at foranledige en samordning af arbejdet for sikkerhed og sundhed med andre arbejdsgivere, der udfører arbejde om bord.

*Stk. 7.* Medlemmer af sikkerhedsorganisationen skal bestræbe sig på at udøve hvervet på en sådan måde, at det volder mindst mulig afbrydelse i eget eller andres normale arbejde om bord.

**§ 21.** Sikkerhedsudvalget skal holde ordinære møder regelmæssigt. Sikkerhedsudvalget skal endvidere holde møder, når der indtræffer alvorlige ulykker, alvorlige tilfælde af forgiftninger, andre sundhedsskader eller alvorlige hændelser, der kunne have medført ulykker eller sundhedsskader.

*Stk. 2.* Formanden indkalder til møderne. Hvis mindst to udvalgsmedlemmer fremsætter ønske herom, skal formanden indkalde til møde.

*Stk. 3.* Ved møder i sikkerhedsudvalget skal skibets tilsynsbog være til rådighed og tilgængelig for medlemmerne.

*Stk. 4.* Der skal udarbejdes referat fra møderne. Referatet skal udleveres til udvalgets medlemmer, gøres tilgængeligt for arbejdstagerne om bord samt sendes til rederen.

*Stk. 5.* I sikkerhedsudvalgets møder kan, foruden de egentlige medlemmer, deltage personer fra Søfartsstyrelsen.

*Stk. 6.* Hvis der er enighed herom, kan sikkerhedsudvalget lade andre personer deltage i udvalgets møder.

### ***Straf og ikrafttræden***

**§ 22.** Overtrædelse straffes med bøde eller fængsel i indtil 1 år.

*Stk. 2.* Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis der

- 1) ved overtrædelsen er sket skade på liv eller helbred eller fremkaldt fare herfor,
- 2) tidligere er afgivet forbud eller påbud for samme eller tilsvarende forhold eller
- 3) ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre.

*Stk. 3.* Sker der ikke konfiskation af udbytte, som er opnået ved overtrædelsen, skal der ved udmåling af bøde, herunder tillæggsbøde, tages særligt hensyn til størrelsen af en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel.

*Stk. 4.* Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

*Stk. 5.* En juridisk person, som godtgør at have gjort alt, som er nødvendigt for at sikre et godt og sikkert arbejdsmiljø, kan dog ikke straffes i tilfælde, hvor en ansat overtræder forskriftens bestemmelser om anvendelse af personlige værnemidler, udsagningsforanstaltninger, beskyttelsesudstyr eller sikkerhedsbestemmelser, der alene tjener til beskyttelse af den pågældende selv.

**§ 23.** Såfremt forholdet er omfattet af anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om sikkerhed til søs, kan der fastsættes foranstaltninger i henhold til kriminalloven for Grønland.

*Stk. 2.* De i § 5, stk. 2, nævnte forhold skal anses som skærpende omstændigheder.

*Stk. 3.* Sker der ikke konfiskation af udbytte, jf. kriminallovens § 116, stk. 1, som er opnået ved overtrædelsen, skal der ved udmåling af bøde, herunder tillæggsbøde, tages særligt hensyn til størrelsen af en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel.

*Stk. 4.* Er en overtrædelse begået af selskaber m.v. (juridiske personer), kan der pålægges den juridiske person som sådan bødeansvar. Er overtrædelsen begået af staten, Grønlands Selvstyre, en kommune, et kommunalt fællesskab, der er omfattet af § 64 i Landstingslov om kommunalbestyrelser og bygdebestyrelser m.v., eller en bygdebestyrelse, kan der pålægges vedkommende offentlige myndighed som sådan bødeansvar.

*Stk. 5.* Såfremt den pågældende ikke er bosat i Grønland, eller hans tilknytning til det grønlandske samfund i øvrigt har en sådan løsere karakter, at forudsætningerne for anvendelse af foranstaltninger ikke er til stede, kan sagen anlægges eller henvises til forfølgning i Danmark.

**§ 24.** Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2017.

*Stk. 2.* Kapitel XI, afsnit B, i bekendtgørelse nr. 1246 af 11. december 2017 om Meddelelser fra Søfartsstyrelsen A, teknisk forskrift om arbejdsmiljø i skibe, ophæves.